

Nesteen ihmisoikeusperiaatteet

Elokuu 2017, versio 1

Seuraavat seitsemän periaatetta määrittävät Nesteen ihmisoikeuksia koskevat lähestymistavat ja standardit ja pitävät samalla yllä parhaita käytäntöjä ja eettisiä liiketoimintatapoja. Neste odottaa liikekumppaniensa sitoutuvan yhtä kunnianhimoisiin tavoitteisiin oikeudenhaltijoita kohtaan, joihin Nesteen ja sen liikekumppaneiden toimet ja toiminnot vaikuttavat, ja toimivan sen mukaisesti. Näihin velvollisuuksiin kuuluu ihmisoikeusvaikutuksiin tarttuminen paitsi työpaikalla myös yhteisöissä, joihin Nesteen liiketoiminta vaikuttaa. Liikekumppanit voivat soveltaa näitä periaatteita korvaamalla sanan Neste liikekumppanin nimellä ja vastaavasti seuraavissa periaatteissa määritellyt liikekumppanit tarkoittavat silloin liikekumppaneiden kolmansia osapuolia.

Reilu työllistäminen

Oikeudenmukaiset palkat

Neste noudattaa niiden maiden hallitusten määrittämiä minimipalkkoja, joissa Nesteellä on toimintaa. Neste pyrkii maksamaan työntekijöille korvauksen, joka takaa heille ja heidän perheilleen riittävän elintason ja peruspalvelut. Nesteellä on palkitsemiskäytäntö, joka korostaa sisäistä tasa-arvoa ja ulkoista vertailukelpoisuutta määritetyllä markkina-alueella.

Oikeus reiluihin ja hyviin työolosuhteisiin ja -aikoihin

Neste noudattaa palkkoihin, työaikoihin, ylitöihin ja etuihin liittyvissä asioissa kaikkia sovellettavia lakeja ja toimialan standardeja sen mukaan, kummat ovat tiukemmat. Palkanalennuksia kurinpitomenetelmänä ei hyväksytä, ellei kansallinen lainsäädäntö sitä edellytä. Työntekijät saavat pitää työaikana kohtuullisia taukoja ja levätä riittävästi vuorojen välillä. Neste kannustaa äitejä pitämään rintaruokintataukoja. Neste antaa kaikille työntekijöille kansallisen lainsäädännön mukaisesti oikeuden sairauslomaan ja vuosilomaan sekä vanhempainvapaata työntekijöille, joiden on huolehdittava vastasyntyneestä tai vasta adoptoidusta lapsesta. Tällaista vapaata käyttäviä työntekijöitä ei eroteta tai uhata erottamisella, ja he voivat palata entiseen työhönsä entisellä palkalla ja entisillä eduilla.

Oikeus rauhanomaiseen kokoontumiseen, järjestäytymisvapaus ja työehtosopimusneuvottelut

Neste kunnioittaa työntekijöidensä oikeutta tulla edustetuiksi, jotta he voivat tavoitella lakisääteisiä etujaan. Näihin oikeuksiin kuuluu oikeus muodostaa ammattiliittoja ja liittyä haluamiinsa liittoihin, oikeus neuvotella työehtosopimuksesta ja oikeus sisäiseen ja/tai ulkoiseen työntekijöiden edustajaan, joka tunnustettuna osapuolena osallistuu neuvotteluihin ja konsultaatioihin paikallisten lakien mukaisesti. Huomioon otetaan kunkin maan työmarkkinasuhteiden luonne ja kyseisen yrityksen tarpeet, koko ja mahdollisuudet. Jos Nesteen toiminta-alueella ei ole laillisesti tunnustettua ammattiliittoa tai jos vain valtion hyväksymät organisaatiot ovat sallittuja, Neste ei estä vaihtoehtoisia tapoja saavuttaa järjestäytymisvapaus ja työehtosopimusneuvottelut vaan suhtautuu sellaisiin aloitteisiin suopeasti.

Terveys ja turvallisuus

Neste on sitoutunut tavoittelemaan korkeimpia ympäristölaadun ja tuoteturvallisuuden standardeja ja tarjoamaan asiakkailleen, työntekijöilleen, urakoitsijoilleen ja yhteisöille turvallisen ja terveellisen työpaikan ja liiketoimintaympäristön.

Työturvallisuus

Työolosuhteiden on oltava sellaisia, että työtä voi tehdä turvallisesti, ja niiden on tuettava työntekijöiden työterveyttä ja -hyvinvointia. Neste parantaa turvallisuutta erilaisilla ohjelmilla ja prosesseilla toimintojensa tarpeiden, koon ja luonteen mukaan. Lisäksi Neste pyrkii jatkuvasti parantamaan terveys- ja turvallisuussuoritustaan.

Oikeus terveyteen

Neste on sitoutunut siihen, että sen kaikkien liiketoiminta-alueiden työntekijöillä sekä heidän lähimmillä perheenjäsenillään on oikeus olla fyysisesti ja psyykkisesti mahdollisimman terveitä. Tähän kuuluvat kaikki terveyspalvelut, puhtaanapito, riittävä ravinto, kelvollinen asunto, turvalliset työolosuhteet ja puhdas työympäristö.

Kuluttajien suojele

Neste varmistaa tuottamiensa, jakelemiensa ja asiakkailleen markkinoimiensa tuotteiden ja palvelujen turvallisuuden ja laadun. Neste on sitoutunut selvittämään tuotteidensa vaikutuksia koko niiden elinkaaren ajan ja parantamaan niiden suorituskykyä saatujen tietojen avulla. Neste sitoutuu kestävään kehitykseen varmistamalla, etteivät sen tuotteet, tuotantoprosessit tai palvelut vaaranna ihmisten terveyttä ja turvallisuutta.

Tasa-arvo

Monimuotoisuus ja syrjimättömyys

Neste arvostaa työvoiman, liikekumppaneidensa ja globaalien markkinoiden monimuotoisuutta. Neste antaa tasapuoliset työllistymismahdollisuudet kaikille hakijoille ja työntekijöille riippumatta hakijan rodusta, ihonväristä, uskonnosta, sukupuolesta, kansallisuudesta, syntyperästä, iästä, vammoista, terveydentilasta, siviilisäädydestä, raskaudesta, sukupuolen ilmaisemisesta, seksuaalisesta suuntautumisesta tai muista ominaisuuksista, joita laki tai säännökset turvaavat. Tämä koskee kaikkia aloja. Lisäksi Neste sitoutuu naisten ja miesten tasa-arvoon työelämässä noudattamalla ja toteuttamalla YK:n naisten voimaannuttamisen periaatteita¹ (Women's Empowerment Principles), joilla voidaan vapauttaa naisten ja tyttöjen koko potentiaali. Tähän kuuluu myös työpaikkojen sukupuolijakauman tasapuolistaminen esimerkiksi varmistamalla, että eri sukupuolia palkataan töihin tasapuolisesti ja eri sukupuolten palkassa, työehdoissa, työolosuhteissa ja mahdollisuuksissa uralla etenemiseen ei ole eroja.

Ahdistelu- ja kiusaamiskielto

Neste on sitoutunut siihen, ettei työpaikalla harjoiteta minkäänlaista häirintää, eikä suvaitse työntekijöiden välistä häirintää tai kiusaamista. Neste odottaa työntekijöidensä kohtelevan

¹ http://www.wepinciples.org/files/attachments/EN_WEPs_2.pdf

työtovereitaan, liikekumppaneita, sidosryhmien edustajia ja kaikkia oikeudenhaltijoita kunnioittavasti.

Lasten ja nuorten työntekijöiden oikeudet

Neste on sitoutunut kunnioittamaan liiketoiminnassaan ja toimitusketjussaan lasten oikeuksia ja ottamaan liiketoiminnassaan käyttöön lasten oikeuksia tukevia toimia, jotka noudattavat lasten oikeuksia liike-elämässä koskevia periaatteita.²

Kielto käyttää tiettyä ikää nuorempaa lapsityövoimaa

Neste noudattaa Kansainvälisen työjärjestön määrittämää vähimmäisikää työntekijöiden palkkaamisessa. Vähimmäisikä on pakollisen oppivelvollisuuden päättymisikä ja vähintään 15 vuotta paitsi joissakin kehitysmaissa, joissa se on 14 vuotta. Neste kieltää lapsityövoiman käytön eli Neste ei salli vähimmäisikää nuorempien lasten palkkaamista tai lasten käyttämistä tuotantolaitoksissaan työssä, joka riistää heiltä lapsuuden, kehittymismahdollisuuden tai omanarvontunnon ja vahingoittaa heidän fyysistä ja psyykkistä kehitystään³. Lisäksi Neste on sitoutunut ohjelmiin, joilla pyritään kitkemään lapsityövoiman käyttö Nesteen toimitusketjussa.

Lasten oikeus koulutukseen ja terveyteen

Neste kunnioittaa lasten oikeuksia, myös lasten oikeutta koulutukseen, oikeutta levätä ja leikkiä, vapautta välivallasta ja riistosta sekä oikeutta lasten perustarpeisiin (riittävään ravintoon, terveyteen, veteen ja puhtaaseen ympäristöön).

Alaikäraja vaarallisiin töihin nuorille työntekijöille

Neste ei palkkaa alle 18-vuotiaita työntekijöitä vaarallisiin töihin, jotka saattavat vaarantaa työntekijän terveyden, turvallisuuden tai moraalin. Lisäksi Neste on sitoutunut ohjelmiin, joiden tarkoitus on varmistaa, ettei Nesteen toimitusketjussa työskentele vaarallisissa tehtävissä alle 18-vuotiaita työntekijöitä.

Nuorten työntekijöiden oikeus oikeudenmukaisiin ja hyviin työolosuhteisiin ja -aikoihin

Neste varmistaa noudattavansa nuorten työntekijöiden palkkoihin, työaikoihin, ylitöihin ja etuihin liittyvissä asioissa kaikkia sovellettavia lakeja ja toimialan standardeja sen mukaan, kummat ovat tiukemmat. Lisäksi Neste tukee aktiivisesti nuorten työntekijöiden oikeutta oikeudenmukaisiin ja hyviin työolosuhteisiin ja -aikoihin.

Pakkotyö

Oikeus vapautteen orjuudesta ja pakkotyöstä

Neste ei osallistu pakkotyöhön, kuten vankiloissa teetetävään työhön tai ihmiskauppaan liittyvään työhön, eikä tue sitä. Työntekijät saavat liikkua vapaasti ja lähteä työvuoronsa

² https://www.unglobalcompact.org/docs/issues_doc/human_rights/CRBP/Childrens_Rights_and_Business_Principles.pdf

³ <http://ilo.org/ipecc/facts/lang--en/index.htm>

päätyttyä työpaikalta. Lisäksi esimerkiksi henkilötodistusten tai työlupien takavarikoiminen on kielletty.

Epäselvien ja laittomien työsopimusten kieltö

Kaikille Nesteen työntekijöille on annettava kirjallinen, ymmärrettävä ja laillisesti sitova työsopimus tai vastaava asiakirja. Neste ei käytä osa-aikaisia työntekijöitä, pätikätyöläisiä tai satunnaisia työntekijöitä, harjoittelijoita tai valheellisia oppisopimuksia, jotta voisi maksaa näille työntekijöille muita matalampaa palkkaa tai tarjota vähemmän etuja.

Velkaorjuuskieltö

Neste ei osallistu velkaorjuuteen eikä tue sitä. Neste kieltää rekrytointikulujen siirtämisen työntekijöiden maksettaviksi.

Oikeudenmukainen kohtelu

Oikeus tehokkaaseen oikaisuun

Neste korostaa, edistää ja tukee oikeutta tehokkaisiin selvitysmenettelyihin sellaisille oikeudenhaltijoille, jotka kokevat, että heidän oikeuksiaan on loukattu. Tämä sisältää tehokkaat valitusjärjestelmät, tehokkaan oikaisun ja oikeudenmukaisen korvauksen saamisen.

Oikeus tasavertaiseen lain suojaan

Neste korostaa, edistää ja tukee kaikkien oikeudenhaltijoiden oikeutta saada tasavertainen ja syrjimätön kohtelu lain edessä.

Sanan- ja ilmaisunvapaus

Neste kunnioittaa oikeudenhaltijoiden oikeutta ilmaista mielipiteitä ja ajatuksia pelkäämättä hallinnon kostotoimia, sensuuria tai yrityksen tai yhteiskunnan rangaistusta.

Tietosuoja

Neste kunnioittaa oikeudenhaltijoiden yksityisyyttä ja heidän henkilötietojensa luottamuksellisuutta. Neste on sitoutunut suojaamaan hallussaan olevat henkilötiedot väärinkäytöksiltä ja siltä, että ne joutuvat väärin käsiin.

Sosiaalinen ja taloudellinen kehitys

Oikeus sosiaaliturvaan ja taloudellisten, sosiaalisten ja sivistyksellisten oikeuksien toteutuminen

Neste ymmärtää, että kaikilla on oikeus kehitykseen ja oikeus nauttia taloudellisen, sosiaalisen ja sivistyksen kehittymisestä, johon kuuluvat ihmisoikeudet, jotka liittyvät esimerkiksi työpaikkaan, sosiaaliturvaan, perhe-elämään, kulttuurielämään osallistumiseen sekä asunnon, ruoan, veden, terveydenhuollon, koulutuksen ja taloudellisten

mahdollisuuksien saatavuuteen. Neste kannustaa sellaisia yhteiskunnan edistämistä- ja kehittämistoimia, jotka parantavat kaikkien oloja, mukaan lukien läpinäkyvyyttä, vastuullisuutta, sekä veronkierron ja korruption kieltämistä. Neste ei myöskään tarkoituksellisesti ota käyttöön keinoja, jotka estävät minkään yhteiskunnan taloudellisten, sosiaalisten tai sivistyksellisten oikeuksien toteutumista.

Vähemmistöjen oikeudet

Neste on sitoutunut kunnioittamaan vähemmistöjen ja alkuperäisyhteisöjen oikeuksia. Tämän vuoksi Neste keskustelee vähemmistöjen kanssa toimistaan, joihin kuuluu muun muassa alkuperäiskansojen vapaa, ennalta saatu ja tietoihin perustuva lupa toimia heidän tapaoikeudellisilla maa-alueillaan.⁴ Lisäksi mainittakoon, ettei vapaan, ennalta saadun ja tietoihin perustuvan luvan hankintaprosessi rajoitu vain alkuperäiskansoihin, vaan sitä sovelletaan myös tiettyihin toimiin, joilla voi olla vaikutusta tiettyyn yhteisöön.

---

⁴ http://www.un.org/esa/socdev/unpfii/documents/DRIPS_en.pdf